

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/193921,Krakow-Ogolnopolska-konferencja-naukowa-Narod-z-Partia-Partia-z-Narodem-Swieta-p.html>
02.03.2026, 12:32

Strona znajduje się w archiwum.

Kraków. Ogólnopolska konferencja naukowa „»Naród z Partią, Partia z Narodem«. Święta państwowe i oficjalne uroczystości w Polsce 1944-1989”

W Centrum Edukacyjnym „Przystanek Historia” IPN w Krakowie w dniach 23-25 listopada 2023 r. odbyła się konferencja naukowa zatytułowana „»Naród z Partią, Partia z Narodem«. Święta państwowe i oficjalne uroczystości w Polsce 1944-1989”. Zapis wideo obrad wkrótce.

23.11.2023

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Pierwszy dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Drugi dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Drugi dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Dруги dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Dруги dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Drugi dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Drugi dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Drugi dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Drugi dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Drugi dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Drugi dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Drugi dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Drugi dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Drugi dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Drugi dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Dруги dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Dруги dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Drugi dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Drugi dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

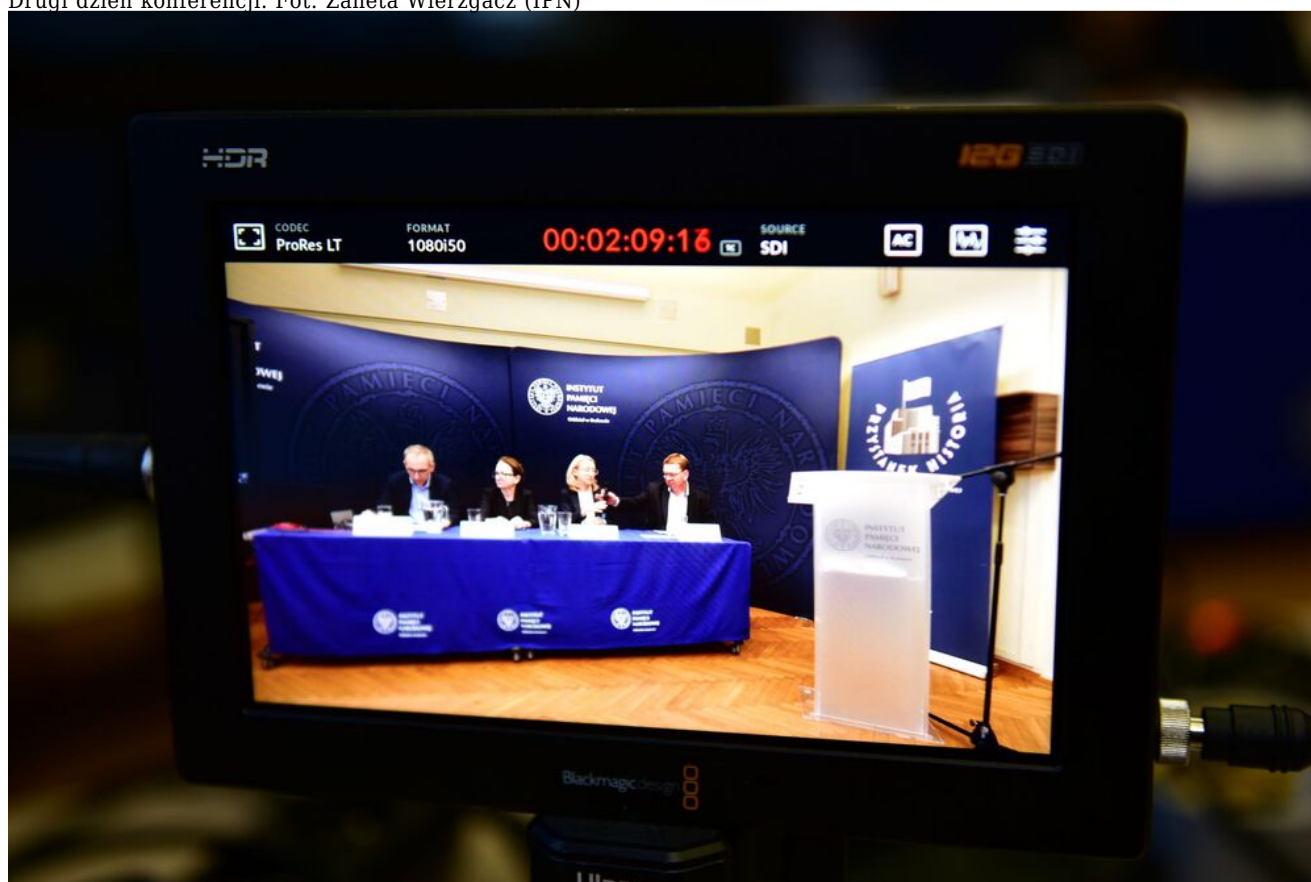
Drugi dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Drugi dzień konferencji. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Drugi dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Drugi dzień konferencji. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słszak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słszak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Społeczeństwo

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

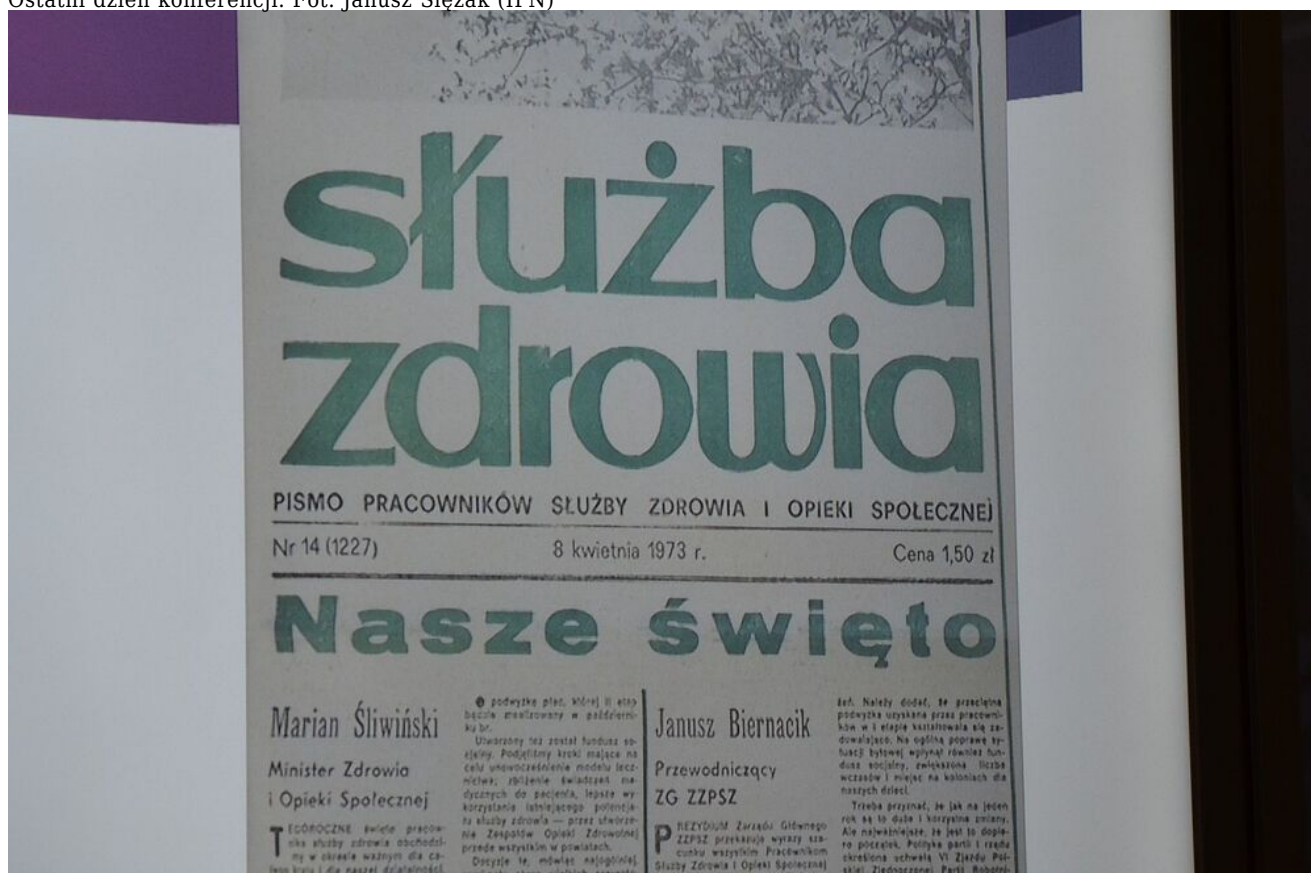
Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

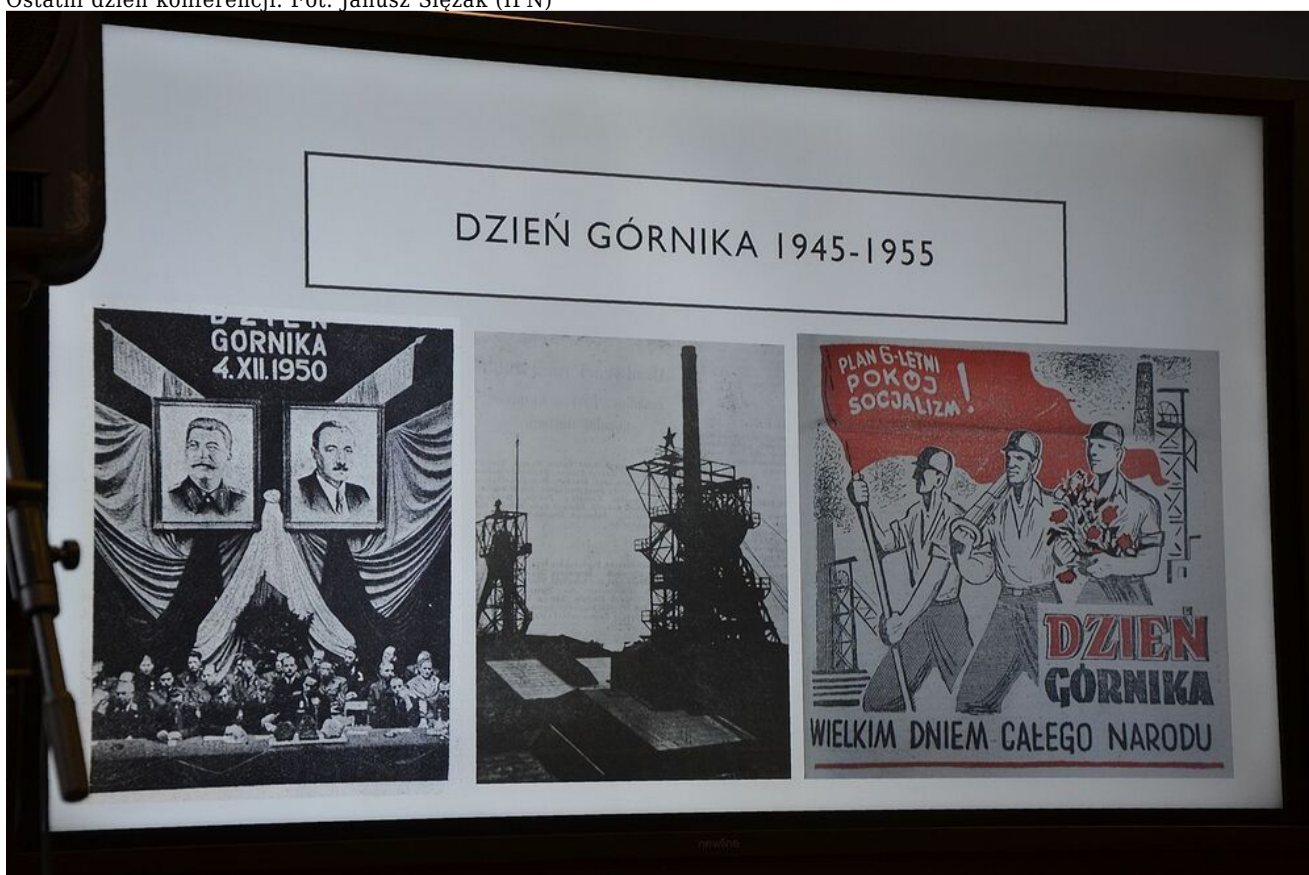
DZIEŃ GÓRNIKA POD SPECJALNYM NADZOREM

dr Beata Piecha-van Schagen, Muzeum „Górnośląski Park
Etnograficzny w Chorzowie”

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

DZIEŃ GÓRNIKA 1957-1979

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

Akademia barbórkowa na b. kop. Ludwik (1957)
w sali widowiskowej Huty Zabrze. Pierwszy z lewej
Zasłużony Górnik Polski Ludowej Józef Stanek, dru-

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słezak (IPN)

Ostatni dzień konferencji. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

Święta państwowe i oficjalne uroczystości przez prawie pół wieku były istotnym narzędziem realizacji komunistycznego projektu społeczno-politycznego. Różnorodne święta, obchody rocznicowe i uroczystości branżowe służyły postulowanej „mobilizacji mas”, implementacji ideologii, a jednocześnie były, niekiedy skutecznymi, próbami legitymizacji władzy partii komunistycznej. Miały afirmować sukcesy rządzących, a nierzadko podsycać negatywne emocje społeczne, skierowane w stronę przeciwników państwa i ustroju.

O tych rytuałach, przebiegu uroczystości i zadaniach jakie z nimi wiązała partia, o tym, na ile były one wykonywane, a także – jak na podstawie przebiegu uroczystości można było odczytywać stan reżimu, będziemy rozmawiać na tej konferencji – powiedział podczas otwarcia dr Michał Wenklar, zastępca dyrektora krakowskiego IPN.

Podczas ostatniego konferencyjnego panelu 25 listopada mowa była m.in. o tym, kiedy wymyślono górniczą karczmę piwną, dlaczego milicjanci pisali wiersze, w którym dniu roku świętowali „utrwalacze władzy ludowej” i jakimi sukcesami mogła się pochwalić PRL-owska służba zdrowia. Wszystkie wystąpienia i dyskusje zarejestrowaliśmy i wkrótce udostępnimy na naszych stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych.

Program konferencji

23 LISTOPADA 2023 r. (czwartek)

- 9.00-9.10 – otwarcie konferencji
 - PANEL I, prowadzenie dr hab. Adam Dziuba (OIPN w Katowicach)
- 09.10-09.30 – prof. dr hab. Antoni Dudek (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego), *Partia świętuje. Stałe i zmienne rytuały w funkcjonowaniu PZPR*

- 09.30-09.50 – prof. dr hab. Marek Bankowicz (Uniwersytet Jagielloński), *Komunizm jako religia polityczna*
- 09.50-10.10 – dr Joanna Lubecka (OIPN w Krakowie/Uniwersytet Ignatianum), *Rytuały w totalitaryzmach*
- 10.10-10.30 – dr Maciej Korkuć (OIPN w Krakowie/Uniwersytet Ignatianum), *„Każdemu słowu można nadać nową treść”. Wykorzystanie polskich symboli narodowych w propagandzie komunistycznej*
- 10.30-11.00 – dyskusja
- 11.00-11.20 – przerwa

► PANEL II, prowadzenie dr Bogusław Tracz (OIPN w Katowicach)

- 11.20-11.40 – dr hab. Adam Dziuba (OIPN w Katowicach), *Wielki Październik. Jubileuszowe obchody święta rewolucji: 1947 – 1957 – 1967 – 1977 – 1987*
- 11.40-12.00 – prof. dr hab. Mirosław Golon (OIPN w Gdańsku/Uniwersytet Mikołaja Kopernika), *Komunistyczne święta z rewolucyjnym i wojskowym rodowodem. Obchody rocznic tworzenia Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej z 23 lutego 1918 r. w Polsce po 1945 r.*
- 12.00-12.20 – dr Tomasz Leszkowicz (Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej), *Święto nierównego braterstwa broni. Obchody Dnia Armii Radzieckiej w Ludowym Wojsku Polskim*
- 12.20-12.40 – dr Sebastian Drabik (badacz niezależny), *„Urodziny PRL”. Obchody 22 Lipca w Polsce w latach 1944-1989 ze szczególnym uwzględnieniem roli PPR i PZPR*
- 12.40-13.00 – dyskusja
- 13.00-14.00 – przerwa

► PANEL III, prowadzenie dr hab. Cecylia Kuta (OIPN w Krakowie/Uniwersytet Papieski Jana Pawła II)

- 14.00-14.20 – dr Paweł Libera (OIPN w Warszawie/Instytut Historii PAN), *Urodziny Włodzimierza Lenina*
- 14.20-14.40 – dr Bogusław Tracz (OIPN w Katowicach), *70. urodziny Józefa Stalina*
- 14.40-15.00 – mgr Waldemar Tyszyk (OIPN w Białymstoku), *Działania władz państwowych oraz reakcje społeczne na Białostocczyźnie w kontekście śmierci Stalina w 1953 r. jako przykład implementowania odgórnie „święta” incydentalnego*
- 15.00-15.20 – dr Rafał Opulski (OIPN w Krakowie/Uniwersytet Papieski Jana Pawła II), *Narodowe Święto Zwycięstwa i Wolności 9 Maja*
- 15.20-15.40 – dr Paweł Sasanka (OIPN w Warszawie), *Obchody rocznic i świąt państwowych w latach 1953-1958 jako barometr kryzysu w PRL*
- 15.40-16.00 – dyskusja

24 LISTOPADA 2023 r. (piątek)

► PANEL IV, prowadzenie dr Michał Wenklar (OIPN w Krakowie/Uniwersytet Ignatianum)

- 09.00-09.20 – dr hab. Łucja Marek (OIPN w Krakowie), *Święto „Trybuny Ludu”*
- 09.20-09.40 – dr Robert Spałek (OIPN w Warszawie), *Święto połączenia „bratnich partii”*
- 09.40-10.00 – dr Marcin Markiewicz (OIPN w Białymstoku), *Święto plonów – święto władzy. Centralne dożynki w Polsce ludowej*
- 10.00-10.20 – mgr Karol Kordas (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej), *„Na to Chłopskie(?) Święto Ludowe”, czyli obchody Święta Ludowego w okresie PRL*
- 10.20-10.40 – dyskusja
- 10.40-11.00 – przerwa

► PANEL V, prowadzenie dr Paweł Sasanka (OIPN w Warszawie)

- 11.00-11.20 – dr Konrad Rokicki (OIPN w Warszawie), *Celebra świąt i rocznic komunistycznych w*

Warszawie. Planowanie, przebieg, autentyczność

- 11.20-11.40 – dr Joanna Mercik (Uniwersytet Śląski), *Udział młodzieży szkolnej w oficjalnych obchodach świąt państwowych*
- 11.40-12.00 – dr Piotr Grzelczak (OIPN w Poznaniu), *Ludowy charakter powstania zdecydował o jego zwycięstwie”. Obchody rocznic powstania wielkopolskiego w PRL*
- 12.00-12.20 – dr Bernard Linek (Instytut Śląski), *Obchody powstańcze na Górze św. Anny (1955-1990). Założenia – komunikacja – przełomy*
- 12.20-12.40 – dyskusja
- 12.40-13.00 – przerwa

► PANEL VI, prowadzenie dr Joanna Lubecka (OIPN w Krakowie/Uniwersytet Ignatianum)

- 13.00-13.20 – dr Artur Kuprianis i dr Ewelina Ślęzak (OIPN w Łodzi), *Kapelani wojskowi i ich udział w oficjalnych uroczystościach państwowych jako przykład legitymizacji władzy w powojennej Polsce. Zarys problematyki*
- 13.20-13.40 – dr Marta Studenna-Skrucka (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza), *Polityczne rytuały, konsumpcyjne praktyki – święta państwowe i oficjalne uroczystości w PRL dekady Edwarda Gierka na przykładzie Poznania*
- 13.40-14.00 – dr Marcin Jurek (OIPN w Poznaniu), *Kreacja założycielska. Obchody rocznic powstania PPR w Poznaniu w latach 1945-1990*
- 14.00-14.20 – dyskusja
- 14.20-15.00 – przerwa

► PANEL VII, prowadzenie dr Konrad Rokicki (OIPN w Warszawie)

- 15.00-15.20 – dr Edyta Chrobaczyńska-Plucińska (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej), *Święta państwowe i uroczystości okolicznościowe w propagandzie i polityce Krajowej Rady Kobiet Polskich (1966-1983)*
- 15.20-15.40 – dr hab. Agnieszka Cieślukowa (Instytut Historii PAN), *Święto lotnictwa w PRL czyli polityczny (air) show*
- 15.40-16.00 – dr Dawid Keller (Koleje Śląskie), *Dzień Kolejarza – święto w przeddzień „przewozów jesiennych”*
- 16.00-16.20 – dr Beata Piecha-van Schagen (Górnośląski Park Etnograficzny), *Dzień Górnika pod specjalnym nadzorem*
- 16.20-16.40 – dyskusja

25 LISTOPADA 2023 r. (sobota)

► PANEL VIII, prowadzenie dr Rafał Opulski (OIPN w Krakowie/Uniwersytet Papieski Jana Pawła II)

- 09.00-09.20 – dr Konrad Paduszek (Akademia Sztuki Wojennej), *Ceremonie i rytuały w aparacie represji Polski Ludowej. Obchody rocznic utworzenia „resortu bezpieczeństwa”*
- 09.20-09.40 – dr Tomasz Czarnota (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej), *Zadania komemoratywne i dokumentacyjne związane z obchodami jubileuszy „mieczy i tarcz” komunizmu w Polsce Ludowej*
- 09.40-10.00 – dr Krzysztof Prętki (Uniwersytet Medyczny w Poznaniu), *Dzień Pracownika Służby Zdrowia i jego obchody w Polsce w latach 1973-1989*
- 10.00-10.20 – mgr Arkadiusz Gawroński (Uniwersytet w Białymstoku), *Uroczystości XXX-lecia PRL w działalności propagandowej organizacji młodzieżowych na przykładzie województwa białostockiego*
- 10.20-10.40 – dr hab. Zbigniew Bereszyński (badacz niezależny), *Działania prewencyjne SB i MO w województwie opolskim przed świętem 1 Maja w latach 1982-1988*

- 10.40-11.00 – dyskusja, podsumowanie i zakończenie konferencji

Konferencja odbywa się w ramach Centralnego Projektu Badawczego IPN „Ruch komunistyczny i aparat władzy 1917-1990”. Jej organizatorami są oddziały IPN w Katowicach i Krakowie.

Sekretarze konferencji:

dr Rafał Opulski, e-mail: rafal.opulski@ipn.gov.pl

dr Bogusław Tracz, e-mail: boguslaw.tracz@ipn.gov.pl

Pliki do pobrania

[Program ogólnopolskiej konferencji naukowej „Naród z Partią, Partia z Narodem” \(pdf, 2.07 MB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)